

Sivistyslautakunta

Aika 03.06.2024 klo 15:00 - 18:37

Paikka Ruukin koulu, luokka A133

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 59	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 60	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 61	Revonlahden koulun lakkauttaminen	6
§ 62	Luohuan koulun lakkauttaminen	13
§ 63	Gumeruksen koulun lakkauttaminen	19
§ 64	Muut palveluverkkoon liittyvät muutokset	26
§ 65	Muutokset maksuihin ja taksoihin	31
§ 66	Toimenpiteet liittyen elinvoimaan ja kehittämiseen	35
§ 67	Muut / käyttötalouden toimenpiteet	38
§ 68	Muut asiat	44

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Yrjänä Tapani	15:00 - 18:37	Puheenjohtaja	§59-66, 68
	Eirola Sinikka	15:00 - 18:37	Varapuheenjohtaja	
	Haapakoski Aino Liisa	15:00 - 18:37	Jäsen	
	Matinlauri Aini	15:00 - 18:37	Jäsen	§59-60, 62-68
	Mällinen Pekka	15:00 - 18:37	Jäsen	
	Nivala Matti	15:00 - 18:37	Jäsen	
	Ojanperä Juhani	15:00 - 18:37	Varajäsen	
	Sivula Iina	15:00 - 18:37	Varajäsen	§61
Muu	Salmenkangas Riitta-Liisa	15:00 - 18:37	Kvalt pj.	
	Lehto Kauko	15:00 - 18:37	Kh:n puheenjohtaja	
	Vikiö Laura	15:00 - 18:37	Kh:n edustaja	§59-62, 64-68
	Severinkangas Pertti	15:00 - 18:37	Kunnanjohtaja	§59-61, 63-68
	Isomaa Juha	15:00 - 18:37	Sivistysjohtaja/esittelijä	
	Hovi Tiina	15:00 - 18:37	Hallintojohtaja/pöytäkirjanpitäjä	
	Poissa	Niemelä Risto Mehtomaa Kalle		Jäsen Nuorisovaltuuston edustaja
	Pekkala Roope		Nuorisovaltuuston edustaja	

AllekirjoituksetTapani Yrjänä
puheenjohtajaSinikka Eirola
puheenjohtaja §67Tiina Hovi
pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat**

59 - 68

Pöytäkirjan tarkastus

Olemme tänään tarkastaneet tämän kokouksen pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Siikajoki 3.6.2024

Pekka Mällinen
pöytäkirjantarkastajaMatti Nivala
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.siikajoki.fi 04.06.2024 09:00

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

SIVLK 03.06.2024 § 59

Päätösehdotus Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta

§ 60

03.06.2024

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

SIVLK 03.06.2024 § 60

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Valitaan kaksi toimielimen jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirja.

Sovitun vuorojärjestyksen mukaan valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Pekka Mällinen ja Risto Niemelä. Tarkastus päätetään suorittaa 3.6.2024. Pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Pekka Mällinen ja Matti Nivala. Tarkastus päätetään suorittaa 3.6.2024. Pöytäkirjantarkastajat toimivat myös tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Revonlahden koulun lakkauttaminen

SIVLK 03.06.2024 § 61
116/12.00.01/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön. Kouluverkkoon liittyviä asioita on syytä käsitellä yhteistoimintamenettelyssä lain mukaisesti, jos siihen liittyy:

- 1) Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä.
- 2) Palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käyttö tai liikkeen luovutusta.
- 3) Henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia.
- 4) Taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Siikajoen opetustoimesta eläköityy 2025 lähtien lähes vuosittain luokanopettaja. Lisäksi kunnassa on palkattu luokanopettajia, aineenopettajia, erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia määräaikaaisesti, perusteena laskeva oppilasmäärä ja vähenevä henkilöstön tarve. Näin ollen opetustoimen vakituisen henkilöstön asema turvataan, vaikka kouluverkossa tulisi muutoksia. Vaikeimmin sopeutettavissa on koulunkäynninohjaajien määrä luonnollisella poistumalla. Henkilöstöä pyritään sijoittamaan muille kouluille vapaiden virkojen mukaisesti, mikäli kouluverkossa tapahtuu muutoksia.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Koulun lakkauttamisessa ei ole hallintolain 34 §:n tarkoittamia asianosaisia, joten varsinaisia asianosaiskuulemisia ei tarvitse järjestää.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtävillä. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Lainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset, kaavoituspolitiikka ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan kouluverkkoon. Kouluverkkoa koskevat päätökset, kuten koulun lakkauttaminen, ovat kunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita. Lakkauttamispäätöstä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon perusopetuslain (628/1998) 6.1. §, jonka mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen. Asian valmistelussa ja käsittelyssä on huomioitava hallintolain 41 §:ssä säädetty vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen, sekä varmistettava, että käsittelyyn ei osallistu esteellisiä henkilöitä. Hallintolain (434/2003) mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Siikajoen kunnan perusopetuksen oppilasmäärä vähenee voimakkaasti. Lukuvuodesta 2023 - 2024 lukuvuoteen 2028 - 2029 perusopetuksen oppilasmäärän ennakoidaan laskevan noin 762 oppilaasta miltei 170 oppilaalla ja vuoteen 2030 mennessä lähes 190 oppilaalla. Laskennallisesti tämä tarkoittaa sitä, että vuosittain alakouluilla vähenee 1-2 opetusryhmää. Oppilasmäärä on vähenevä kaikilla Siikajoen kunnan kouluilla tarkastelujaksolla. Syntyneiden lasten väestörekisteritietoihin perustuva oppilastilasto on laadittu vuoteen 2029 ulottuvaksi, taulukot ja graafit oppilasmäärästä ovat pykälän liitteenä. Siikajoen kunnan nykyinen esi- ja

perusopetuksen palveluverkko on ylimitoitettu tuleville oppilasmäärille ja sen kustannustehokkuus on huono.

Muutokseen varautuminen on otettava huomioon kaikessa opetuksen suunnittelussa tulevien vuosien aikana. Oppilasmäärän vähenemisellä on heikentävä vaikutus kunnan saamaan opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuteen. Perusopetuksen oppilasmäärän ja rahoituksen vähentyessä on päädytty etsimään rakenteellisia säästöjä talouden tasapainottamiseksi. Jotta opetuksen järjestäminen olisi tarkoituksenmukaista, taloudellista ja laadukasta, kouluverkkoa koskevia päätöksiä on tarpeen tehdä nyt. Nyt jo on järkevää suunnitella toimintaa useamman vuoden osalta. Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori tai pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa voi käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse ratkaistava asia järkevällä tavalla. Lisäksi erityisopetuksen opetusryhmien koko on määriteltävä perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä. Siinä on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain (perusopetusasetus 852/1998 2 §). Edelleen on mahdollista rakentaa opetusryhmät yhdysluokiksi silloin kun opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä vaatii. Se ei ole kuitenkaan lainsäätäjän tai opetuksen järjestämisen tavoite. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Esiopetusta saavia oppilaita voidaan myös opettaa yhdessä muiden vuosiluokkien kanssa samassa opetusryhmässä.

Oppilasryhmän koko ei määräydy koulun koon mukaan, vaan ikäluokan oppilasmäärä koulussa vaikuttaa luokan ryhmäkoko. Pienessä koulussa iso ikäluokka voi aiheuttaa suuren opetusryhmän, koska on vain yksi opetusryhmä yhdelle ikäluokalle. Toisaalta osa ikäluokista voi olla niin pieniä, että opetus toteutetaan yhdysluokassa, jolloin samalla luokalla opiskelee useamman ikäluokan oppilaita.

Suuremmissa koulussa ikäluokkien vaihtelu pystytään paremmin tasaamaan ja opetusryhmät saadaan mielekkään kokoisiksi ja yhdestä ikäluokasta koostuviksi. Kouluverkkoesityksen tavoitteena on tasoittaa ja yhdenvertaistaa ryhmäkokoja eri kouluissa. Oppilaaksiottorajoja suunniteltaessa esimerkiksi yksisarjaiseen kouluun pyritään saamaan 20 oppilasta ikäluokkaa kohti.

Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä.

Tulevaisuustyöryhmän talouden tasapainottamisohjelman yhtenä toimenpide-esityksenä on Revonlahden koulun lakkauttaminen. Kunnanhallitus on käynnistänyt kouluverkon mahdollista supistamista koskevan prosessin ilmoittamalla kokouksessaan 8.4.2024 ja Siikajoen

kunnan verkkosivuilla asian vireilläolosta ja kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa asiaan.

Revonlahden koulun mahdollisen lakkauttamisen vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin, yritysvaikutuksia, vaikutuksia talouteen, vaikutuksia kuntaorganisaatioon, henkilöstövaikutuksia sekä ympäristövaikutuksia arvioidaan ennakkovaikutusten arvioinnilla, joka on lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi pykälän liitteenä. Revonlahden koulun mahdollisella lakkauttamisella on suurimmat vaikutukset kunnan talouteen ja kylän vetovoimaan. Myös oppilaiden kannalta koulun vaihtuminen on merkittävä muutos.

Revonlahden koulussa on lukuvuonna 2023 - 2024 yhteensä 92 oppilasta ja määrä on jatkossa aleneva niin, että syksyllä 2029 oppilaita olisi enää 63. Oppilasmäärään on laskettu mukaan myös esiopetuksessa olevat lapset. Edeltävien vuosien 2017-2022 syntyneiden määrä on ollut kylällä keskimäärin kahdeksan syntynyttä lasta, joka ei vastaa yhden keskimääräisen luokan oppilasmäärää. Poikkeama tästä on 2023 syntyneet, joita kylälle syntyi viisi.

Revonlahden koulurakennuksen koko on 1995 m². Jo nykyisellään tilaa/neliöitä oppilasta kohti on reilusti. Tulevilla oppilasmäärillä tilojen käyttö ei ole tehokasta. Revonlahden koulurakennus on vanhimmalta osaltaan vuodelta 1958, liikuntasalin laajennus 1987 ja ruokasalin laajennus 2007. Revonlahden koulu on peruskorjaustarpeessa 5-15 vuoden kuluessa. Kun Revonlahden koulun oppilaat voidaan sijoittaa toisiin perusopetuksen kouluihin, tässä tapauksessa esityksen mukaisesti Ruukkiin, toimintaa tiivistämällä vältetään peruskorjaus- tai uudisrakennuskustannuksilta ja saadaan aikaan myös koulun toiminnasta aiheutuvien kustannusten säästöjä.

Koulujen yhdistymisen myötä henkilöstösäästöä voidaan saavuttaa nopeammin, kuin nykyisellä kouluverkon laajuudella. Tiivistetyllä kouluverkolla opetusryhmiä voidaan muodostaa optimaalisemmin. Opetuksen järjestäminen nykyistä pienemmällä kouluverkolla tarkoittaa taloudellisesti henkilöstön vähentämistä ja koulurakennuksista luopumista ja näin ollen lakkautettavan koulun tulevien investointien säästymistä. Koulukuljetukset muuttuvat yhdistymisessä, koska osa taksiajoista voidaan todennäköisesti jättää pois ja oppilaiden kuljetuksiin voidaan käyttää linja-autokuljetuksia.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaisesti Revonlahden koulun oppilaat siirtyisivät Ruukin kouluun. Ruukin kouluun mahtuu erilaiset tarpeet huomioiden noin 600 perusopetuksen oppilasta. Yhdistymisvaiheessa syksyllä 2025 Ruukin alakoulun yhteinen oppilasmäärä olisi 280 oppilasta. Heille on jo olemassa oleva koulukuljetusreitti, mutta reiteille tarvitaan lisäautoja. Ruukin koulussa tarvitaan 15 opetusryhmää nykyisen 11 ryhmän sijaan.

Vuoden alun 2023 tilanteesta säästö verrattuna 2025 syksyyn on tulevaisuusryhmän esityksessä 7,23 htv henkilöstövähennyistä ja henkilöstökuluista arviolta 347 077 euron säästö. Henkilöstösäästöä tapahtuu henkilöstön vähentyessä jo lukuvuosien 2023-2024 ja 2024-2025 aikana. Näin ollen henkilöstösäästö ei olisi vuonna 2025

yhdistysmishetkellä niin suuri kuin tulevaisuustyöryhmän esityksessä, vaan se on jo osittain toteutunutta säästöä. Ruukin ja Revonlahden koulujen yhdistyessä tarvitaan Ruukkiin 4 opetusryhmää enemmän kuin nyt. Tähän vaikuttaisi myös omalta osaltaan mahdollisten Paavolan ja Luohuan 6.luokkalaisten siirtyminen syksyllä 2025 Ruukin koululle.

Henkilöstösäästöä vuonna 2025 tulisi 3 opettajan, 1 erityisopettajan ja 1 ohjaajan vähentymisestä noin 245 000 € ja kiinteistömenoista 122 622 €. Säästö olisi siis noin 367 622 € kuljetuskustannusten (40 406 €) lisäys huomioituna. Siikajoen kunnan kouluruokamenoihin tällä olisi todennäköisesti jonkin verran säästövaikutusta ruokapalveluiden henkilökunnan ja ruuan kuljetustarpeen vähentyessä. Tällä olisi myös siivouskuluja vähentävä vaikutus.

Kouluverkkovaihtoehdoissa koulukuljetusten kustannusten muutokset kouluverkon muuttuessa ovat laskennallisia ja lopulliset kustannukset täsmentyvät palveluverkkopäätöksen selvittyä. Yleisesti ottaen kuljetuskustannusten kasvu ei kouluverkkomuutoksissa ole merkittävä saatuihin henkilöstö- ja kiinteistösäästöihin verrattuna. Revonlahden koulun mahdollisesti yhdistyessä Ruukin kouluun koulukuljetuksiin tarvittaisiin Revonlahdelta alakoululaisia varten lisäreitti. Nykyisen kuljetuskapasiteetin riittävyys tulee tarkistaa kuljetusyritysten kanssa, jos tämä vaihtoehto tulee toteutettavaksi.

Mahdollisen koulun lakkautuspäätöksen jälkeen sivistyslautakunta päättää oppilaan lähikoulun määräytymisperusteista. Oppilaaksiottoalueet vahvistetaan erikseen tämän kouluverkkotyön mahdollisten koulujen lakkautusten jälkeen sivistyslautakunnan päätöksellä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Revonlahden koulu lakkautetaan 31.7.2025. Revonlahden esi- ja perusopetuksen oppilaiden opetus järjestetään Ruukin koulun tiloissa 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Aini Matinlauri ilmoitti esteellisyytensä (intressijäävi, lapsenlapsia koulussa) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsen lina Sivula saapui kokoukseen klo 15:08.

Sinikka Eirola esitti, että Revonlahden koulua ei lakkauteta osana kunnan talouden sopeuttamistoimia.

Pekka Mällinen esitti, että Revonlahden koulu säilytetään ja Repolan päiväkotitoimitus sijoitetaan koulun tiloihin vuoteen 2030 mennessä ja ap- ja ip-toiminta säilytetään.

Pekka Mällinen kannatti Sinikka Eirolan tekemää muutosehdotusta.

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että on tullut päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus jota on kannatettu, joten asia ratkaistaan nimenhuutoäänestyksellä.

Ne, jotka kannattavat sivistysjohtajan päätösehdotusta, äänestävät JAA.
Ne, jotka kannattavat Sinikka Eirolan tekemää muutosehdotusta,

äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 3 JAA ääntä (Haapakoski Aino Liisa, Ojanperä Juhani, Nivala Matti) ja 4 EI ääntä (Eirola Sinikka, Sivula Liina, Mällinen Pekka, Yrjänä Tapani).

Puheenjohtaja totesi, että lautakunnan päätökseksi on tullut äänin 4-3 Sinikka Eirolan tekemä muutosehdotus, että Revonlahden koulua ei lakkauteta osana kunnan talouden sopeuttamistoimia.

Sivistysjohtaja Juha Isomaa jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 16:03 varajäsen Lina Sivula poistui kokouksesta ja varsinainen jäsen Aini Matinlauri palasi kokoukseen.

Liitteet

- 1 Siikajoen Tulevaisuustyöryhmän esitys
- 2 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
- 3 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
- 4 Kuntalaiskyselyn tulokset
- 5 Päivitetyt painelaskelmat
- 6 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
- 7 Oppilastilasto ja ennuste 25.8.2023, kaikki koulut
- 8 Oppilasmäärän kehitys koko kunta
- 9 Oppilasmäärän kehitys Revonlahti
- 10 Vertailu: 3 vs. 5 koulua
- 11 Lapsivaikutusten arviointi Revonlahti
- 12 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
- 13 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
- 14 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
- 15 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
- 16 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
- 17 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
- 18 Kannanotto Revonlahden koulu
- 19 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
- 20 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
- 21 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
- 22 Revonlahden koulun säilyttäminen
- 23 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
- 24 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
- 25 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
- 26 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
- 27 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
- 28 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
- 29 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
- 30 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
- 31 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
- 32 Luohuan koulun puolesta
- 33 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
- 34 Luohuan kyläkoulu
- 35 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen

Sivistyslautakunta

§ 61

03.06.2024

- 36 Vetoomus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
- 37 Vetoomus Luohuan koulun puolesta

Luohuan koulun lakkauttaminen

SIVLK 03.06.2024 § 62
116/12.00.01/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön. Kouluverkkoon liittyviä asioita on syytä käsitellä yhteistoimintamenettelyssä lain mukaisesti, jos siihen liittyy:

- 1) Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä.
- 2) Palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käyttö tai liikkeen luovutusta.
- 3) Henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia.
- 4) Taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Siikajoen opetustoimesta eläköityy 2025 lähtien lähes vuosittain luokanopettaja. Lisäksi kunnassa on palkattu luokanopettajia, aineenopettajia, erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia määräaikaaisesti, perusteena laskeva oppilasmäärä ja vähenevä henkilöstön tarve. Näin ollen opetustoimen vakituisen henkilöstön asema turvataan, vaikka kouluverkossa tulisi muutoksia. Vaikeimmin sopeutettavissa on koulunkäynninohjaajien määrä luonnollisella poistumalla. Henkilöstöä pyritään sijoittamaan muille kouluille vapaiden virkojen mukaisesti, mikäli kouluverkossa tapahtuu muutoksia.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Koulun lakkauttamisessa ei ole hallintolain 34 §:n tarkoittamia asianosaisia, joten varsinaisia asianosaiskuulemisia ei tarvitse järjestää.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtävillä. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Lainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset, kaavoituspolitiikka ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan kouluverkkoon. Kouluverkkoa koskevat päätökset, kuten koulun lakkauttaminen, ovat kunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita. Lakkauttamispäätöstä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon perusopetuslain (628/1998) 6.1. §, jonka mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen. Asian valmistelussa ja käsittelyssä on huomioitava hallintolain 41 §:ssä säädetty vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen, sekä varmistettava, että käsittelyyn ei osallistu esteellisiä henkilöitä. Hallintolain (434/2003) mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Siikajoen kunnan perusopetuksen oppilasmäärä vähenee voimakkaasti. Lukuvuodesta 2023 - 2024 lukuvuoteen 2028 - 2029 perusopetuksen oppilasmäärän ennakoidaan laskevan noin 762 oppilaasta miltei 170 oppilaalla ja vuoteen 2030 mennessä lähes 190 oppilaalla. Laskennallisesti tämä tarkoittaa sitä, että vuosittain alakouluilla vähenee 1-2 opetusryhmää. Oppilasmäärä on vähenevä kaikilla Siikajoen kunnan kouluilla tarkastelujaksolla. Syntyneiden lasten väestörekisteritietoihin perustuva oppilastilasto on laadittu vuoteen 2029 ulottuvaksi, taulukot ja graafit oppilasmäärästä ovat pykälän liitteenä. Siikajoen kunnan nykyinen esi- ja

perusopetuksen palveluverkko on ylimitoitettu tuleville oppilasmäärille ja sen kustannustehokkuus on huono.

Muutokseen varautuminen on otettava huomioon kaikessa opetuksen suunnittelussa tulevien vuosien aikana. Oppilasmäärän vähenemisellä on heikentävä vaikutus kunnan saamaan opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuteen. Perusopetuksen oppilasmäärän ja rahoituksen vähentyessä on päädytty etsimään rakenteellisia säästöjä talouden tasapainottamiseksi. Jotta opetuksen järjestäminen olisi tarkoituksenmukaista, taloudellista ja laadukasta, kouluverkkoa koskevia päätöksiä on tarpeen tehdä nyt. Nyt jo on järkevää suunnitella toimintaa useamman vuoden osalta. Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori tai pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa voi käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse ratkaistava asia järkevällä tavalla. Lisäksi erityisopetuksen opetusryhmien koko on määritelty perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä. Siinä on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain (perusopetusasetus 852/1998 2 §). Edelleen on mahdollista rakentaa opetusryhmät yhdysluokiksi silloin kun opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä vaatii. Se ei ole kuitenkaan lainsäätäjän tai opetuksen järjestämisen tavoite. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Esiopetusta saavia oppilaita voidaan myös opettaa yhdessä muiden vuosiluokkien kanssa samassa opetusryhmässä.

Oppilasryhmän koko ei määräydy koulun koon mukaan, vaan ikäluokan oppilasmäärä koulussa vaikuttaa luokan ryhmäkoko. Pienessä koulussa iso ikäluokka voi aiheuttaa suuren opetusryhmän, koska on vain yksi opetusryhmä yhdelle ikäluokalle. Toisaalta osa ikäluokista voi olla niin pieniä, että opetus toteutetaan yhdysluokassa, jolloin samalla luokalla opiskelee useamman ikäluokan oppilaita.

Suuremmissa koulussa ikäluokkien vaihtelu pystytään paremmin tasaamaan ja opetusryhmät saadaan mielekkään kokoisiksi ja yhdestä ikäluokasta koostuviksi. Kouluverkkoesityksen tavoitteena on tasoittaa ja yhdenvertaistaa ryhmäkokoja eri kouluissa. Oppilaaksiottorajoja suunniteltaessa esimerkiksi yksisarjaiseen kouluun pyritään saamaan 20 oppilasta ikäluokkaa kohti.

Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä.

Tulevaisuustyöryhmän talouden tasapainottamisohjelman yhtenä toimenpide-esityksenä on Luohuan koulun lakkauttaminen. Kunnanhallitus on käynnistänyt kouluverkon supistamista koskevan prosessin

ilmoittamalla kokouksessaan 8.4.2024 ja Siikajoen kunnan verkkosivuilla asian vireilläolosta ja kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa asiaan.

Luohuan koulun mahdollisen lakkauttamisen vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin, yritysvaikutuksia, vaikutuksia talouteen, vaikutuksia kuntaorganisaatioon, henkilöstövaikutuksia sekä ympäristövaikutuksia arvioidaan ennakkovaikutusten arvioinnilla, joka on lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi pykälän liitteenä. Luohuan koulun lakkauttamisella on suurimmat vaikutukset kunnan talouteen ja kylän vetovoimaan. Myös oppilaiden kannalta koulun vaihtuminen on merkittävä muutos.

Luohuan koulussa on lukuvuonna 2023 - 2024 yhteensä 53 oppilasta ja määrä on jatkossa aleneva niin, että syksyllä 2029 oppilaita olisi enää 39. Oppilasmäärään on laskettu mukaan myös esiopetuksessa olevat lapset. Edeltävien vuosien 2017-2022 syntyneiden määrä on ollut kylällä keskimäärin viisi syntynyttä lasta, joka ei vastaa yhden keskimääräisen luokan oppilasmäärää. Poikkeama tästä on 2023 syntyneet, joita kylälle syntyi 8.

Luohuan koulurakennuksen koko on 835 m². Jo nykyisellään tilaa/neliöitä oppilasta kohti on reilusti. Sekä nykyisillä että tulevilla oppilasmäärillä tilojen käyttö ei ole tehokasta. Luohuan koulurakennus on vanhimmalta osaltaan vuodelta 1898 ja peruskorjaustarpeessa. Merkittävä lyhyen aikavälin korjaustoimenpide olisi vesikaton uusiminen, jonka kustannus olisi arviolta 100 000 euroa. Kun Luohuan koulun oppilaat voidaan sijoittaa toisiin perusopetuksen kouluihin, Paavolaan ja 6.luokkalaiset Ruukkiin, toimintaa tiivistämällä vältetään peruskorjaus- tai uudisrakennuskustannuksilta ja saadaan aikaan myös koulun toiminnasta aiheutuvien kustannusten säästöjä.

Luohuan koulun oppilaat voidaan sijoittaa Luohuan koulun mahdollisen lakkauttamisen jälkeen Paavolan kouluun (0-5.luokat) sekä Ruukin kouluun (6.luokka). Koulujen yhdistymisen myötä henkilöstösäästöä voidaan saavuttaa nopeammin, kuin nykyisellä kouluverkon laajuudella. Tiivistetyllä kouluverkolla opetusryhmiä voidaan muodostaa optimaalisemmin. Opetuksen järjestäminen nykyistä pienemmällä kouluverkolla tarkoittaa taloudellisesti henkilöstön vähentämistä ja koulurakennuksista luopumista ja näin ollen lakkautettavan koulun tulevien investointien säästymistä. Koulukuljetukset eivät yhdistymisessä juuri muutu, koska tarvittava määrä kalustoa on jo nyt tulevilla reiteillä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaisesti Luohuan koulun oppilaat siirtyisivät Paavolan kouluun. Paavolan monitoimitalo on suunniteltu noin 100 oppilaille. Yhdistymisvaiheessa syksyllä 2025 Paavolan ja Luohuan yhteinen oppilasmäärä olisi 113 oppilasta, joista 0-5 luokan oppilaita olisi 96. Paavolan monitoimitalon koulutiloissa on kuudelle perusopetusryhmälle tilaa, mikä tarkoittaa sitä, että 6.luokkalaiset (17 oppilasta) Luohualta ja Paavolasta siirtyisivät Ruukin kouluun. Heille on jo olemassa oleva koulukuljetusreitti. Paavolan koulussa tarvitaan 6 opetusryhmää nykyisen 4 sijaan. Yhdysluokkia ei voi koulujen yhdistymisen myötä heti muodostaa, eikä se ole pedagogisestikaan perusteltua, koska menettely ei nykyisillä oppilasmäärillä vähentäisi ryhmien määrää tai ryhmäkoko olisi liian suuri luokkatilaan nähden. Yhdysluokkia voidaan kuitenkin joutua muodostamaan, kun oppilaissa on pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita.

Vuoden alun 2023 tilanteesta säästö verrattuna 2025 syksyyn on tulevaisuusryhmän esityksessä 5,6 htv henkilöstövähennystä ja arviolta 263 195 euron henkilöstökulujen säästö. Henkilöstösäästöä tapahtuu henkilöstön vähentyessä jo lukuvuosien 2023-2024 ja 2024-2025 aikana. Näin ollen henkilöstösäästö ei olisi vuonna 2025 niin suuri kuin tulevaisuustyöryhmän esityksessä, vaan se on jo osittain toteutunutta säästöä. Paavolan ja Luohuan koulujen yhdistyessä tarvitaan Paavolaan 2 opetusryhmää enemmän kuin nyt. Henkilöstösäästöä tulisi sitten vuonna 2025 yhden ohjaajan vähentymisestä noin 25 000 € ja kiinteistömenoista 75 000 €. Säästö olisi siis noin 95 000€. Jos kuljetuskustannukset kasvaisi 15 000 €, olisi säästö 80 000€. Kuitenkin jo vuonna 2026 yhdistetyssä mallissa tarvittavien opettajien määrä vähenisi edelleen yhdellä eli toisi 55 000 euron lisäsäästön. Muita lakkautettaessa säästyviä kustannuksia ovat kiinteistönhoitoon sekä ateria- ja puhtaanapitopalveluihin liittyvät kustannukset. Tulevat investoinnit jäävät myös toteuttamatta, mikä keventää lainanottotarvetta.

Kouluverkkovaihtoehdoissa koulukuljetusten kustannusten muutokset kouluverkon muuttuessa ovat laskennallisia ja lopulliset kustannukset täsmentyvät palveluverkkopäätöksen selvittyä. Yleisesti ottaen kuljetuskustannusten kasvu ei kouluverkkomuutoksissa ole merkittävä saatuihin henkilöstö- ja kiinteistosäästöihin verrattuna. Luohuan ja Paavolan koulun yhdistyessä koulukuljetuksiin ei tarvita uusia reittejä, vaan kuljetukset voidaan hoitaa nykyisillä reiteillä ja automäärillä. Nykyisen kuljetuskapasiteetin riittävyys tulee tarkistaa kuljetusyritysten kanssa, jos tämä vaihtoehto tulee toteutettavaksi.

Mahdollisen koulun lakkautuspäätöksen jälkeen sivistyslautakunta päättää oppilaan lähikoulun määräytymisperusteista. Oppilaaksiottoalueet vahvistetaan erikseen tämän kouluverkkotyön mahdollisten koulujen lakkautusten jälkeen sivistyslautakunnan päätöksellä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Luohuan koulu lakkautetaan 31.7.2025 ja Luohuan oppilaiden opetus järjestetään Paavolan koulun tiloissa edellä esitetyn mukaisesti 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas ilmoitti esteellisyytensä (intressijäävi, läheisellä lapsia koulussa) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Sinikka Eirola esitti, että Luohuan koulua ei lakkauteta osana kunnan talouden sopeuttamistoimia.

Juhani Ojanperä kannatti Sinikka Eirolan tekemää muutosehdotusta.

Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että on tullut päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus jota on kannatettu, joten asia ratkaistaan nimenhuutoäänestyksellä.

Ne, jotka kannattavat sivistysjohtajan päätösehdotusta, äänestävät JAA.

Sivistyslautakunta

§ 62

03.06.2024

Ne, jotka kannattavat Sinikka Eirolan tekemää muutosehdotusta, äänestävät EI.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 JAA ääntä (Nivala Matti, Mällinen Pekka, Matinlauri Aini, Haapakoski Aino Liisa, Yrjänä Tapani) ja 2 EI ääntä (Ojanperä Juhani, Eirola Sinikka).

Puheenjohtaja totesi, että lautakunnan päätökseksi on tullut äänin 5-2 päätösehdotus.

Liitteet

- 38 Siikajoen Tulevaisuustyöryhmän esitys
- 39 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
- 40 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
- 41 Kuntalaiskyselyn tulokset
- 42 Päivitetyt painelaskelmat
- 43 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
- 44 Oppilastilasto ja ennuste 25.8.2023, kaikki koulut
- 45 Oppilasmäärän kehitys koko kunta
- 46 Oppilasmäärän kehitys Luohua
- 47 Vertailu: 3 vs. 5 koulua
- 48 Lapsivaikutusten arviointi Luohua
- 49 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
- 50 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
- 51 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
- 52 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
- 53 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
- 54 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
- 55 Kannanotto Revonlahden koulu
- 56 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
- 57 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
- 58 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
- 59 Revonlahden koulun säilyttäminen
- 60 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
- 61 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
- 62 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
- 63 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
- 64 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
- 65 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
- 66 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
- 67 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
- 68 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
- 69 Luohuan koulun puolesta
- 70 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
- 71 Luohuan kyläkoulu
- 72 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
- 73 Vetoamus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
- 74 Vetoamus Luohuan koulun puolesta

Gumeruksen koulun lakkauttaminen

SIVLK 03.06.2024 § 63
116/12.00.01/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön. Kouluverkkoon liittyviä asioita on syytä käsitellä yhteistoimintamenettelyssä lain mukaisesti, jos siihen liittyy:

- 1) Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä.
- 2) Palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käyttö tai liikkeen luovutusta.
- 3) Henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia.
- 4) Taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Siikajoen opetustoimesta eläköityy 2025 lähtien lähes vuosittain luokanopettaja. Lisäksi kunnassa on palkattu luokanopettajia, aineenopettajia, erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia määräaikaaisesti, perusteena laskeva oppilasmäärä ja vähenevä henkilöstön tarve. Näin ollen opetustoimen vakituisen henkilöstön asema turvataan, vaikka kouluverkossa tulisi muutoksia. Vaikeimmin sopeutettavissa on koulunkäynninohjaajien määrä luonnollisella poistumalla. Henkilöstöä pyritään sijoittamaan muille kouluille vapaiden virkojen mukaisesti, mikäli kouluverkossa tapahtuu muutoksia.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Koulun lakkauttamisessa ei ole hallintolain 34 §:n tarkoittamia asianosaisia, joten varsinaisia asianosaiskuulemisia ei tarvitse järjestää.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtävillä. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Lainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset, kaavoituspolitiikka ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan kouluverkkoon. Kouluverkkoa koskevat päätökset, kuten koulun lakkauttaminen, ovat kunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita. Lakkauttamispäätöstä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon perusopetuslain (628/1998) 6.1. §, jonka mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen. Asian valmistelussa ja käsittelyssä on huomioitava hallintolain 41 §:ssä säädetty vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen, sekä varmistettava, että käsittelyyn ei osallistu esteellisiä henkilöitä. Hallintolain (434/2003) mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Siikajoen kunnan perusopetuksen oppilasmäärä vähenee voimakkaasti. Lukuvuodesta 2023 - 2024 lukuvuoteen 2028 - 2029 perusopetuksen oppilasmäärän ennakoidaan laskevan noin 762 oppilaasta miltei 170 oppilaalla ja vuoteen 2030 mennessä lähes 190 oppilaalla. Laskennallisesti tämä tarkoittaa sitä, että vuosittain alakouluilla vähenee 1-2 opetusryhmää. Oppilasmäärä on vähenevä kaikilla Siikajoen kunnan kouluilla tarkastelujaksolla. Syntyneiden lasten väestörekisteritietoihin perustuva oppilastilasto on laadittu vuoteen 2029 ulottuvaksi, taulukot ja graafit oppilasmäärästä ovat pykälän liitteenä. Siikajoen kunnan nykyinen esi- ja

perusopetuksen palveluverkko on ylimitoitettu tuleville oppilasmäärille ja sen kustannustehokkuus on huono.

Muutokseen varautuminen on otettava huomioon kaikessa opetuksen suunnittelussa tulevien vuosien aikana. Oppilasmäärän vähenemisellä on heikentävä vaikutus kunnan saamaan opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuteen. Perusopetuksen oppilasmäärän ja rahoituksen vähentyessä on päädytty etsimään rakenteellisia säästöjä talouden tasapainottamiseksi. Jotta opetuksen järjestäminen olisi tarkoituksenmukaista, taloudellista ja laadukasta, kouluverkkoa koskevia päätöksiä on tarpeen tehdä nyt. Nyt jo on järkevää suunnitella toimintaa useamman vuoden osalta. Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajien virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä. Lisäksi koululla tulee olla koulun toiminnasta vastaava rehtori tai pienemmillä kouluilla perusopetuslaissa rehtorille nimettyä toimivaltaa voi käyttää koulunjohtajaksi nimetty luokanopettaja.

Edellä olevan perusteella kunnan harkinnassa on, kuinka paljon kussakin koulussa on opettajia ja opetusryhmiä. Edelleen oppilasryhmälle ei ole määrätty mitään enimmäisrajaa, vaan kunnan on itse ratkaistava asia järkevällä tavalla. Lisäksi erityisopetuksen opetusryhmien koko on määritelty perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä. Siinä on säädetty opetusryhmän enimmäiskoosta tietyissä tilanteissa.

Opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain (perusopetusasetus 852/1998 2 §). Edelleen on mahdollista rakentaa opetusryhmät yhdysluokiksi silloin kun opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä vaatii. Se ei ole kuitenkaan lainsäätäjän tai opetuksen järjestämisen tavoite. Opetusryhmät tulee kuitenkin muodostaa siten, että opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan. Esiopetusta saavia oppilaita voidaan myös opettaa yhdessä muiden vuosiluokkien kanssa samassa opetusryhmässä.

Oppilasryhmän koko ei määräydy koulun koon mukaan, vaan ikäluokan oppilasmäärä koulussa vaikuttaa luokan ryhmäkoko. Pienessä koulussa iso ikäluokka voi aiheuttaa suuren opetusryhmän, koska on vain yksi opetusryhmä yhdelle ikäluokalle. Toisaalta osa ikäluokista voi olla niin pieniä, että opetus toteutetaan yhdysluokassa, jolloin samalla luokalla opiskelee useamman ikäluokan oppilaita.

Suuremmissa koulussa ikäluokkien vaihtelu pystytään paremmin tasaamaan ja opetusryhmät saadaan mielekkään kokoisiksi ja yhdestä ikäluokasta koostuviksi. Kouluverkkoesityksen tavoitteena on tasoittaa ja yhdenvertaistaa ryhmäkokoja eri kouluissa. Oppilaaksiottorajoja suunniteltaessa esimerkiksi yksisarjaiseen kouluun pyritään saamaan 20 oppilasta ikäluokkaa kohti.

Niin ikään kunnan harkinnassa on, millä oppilasmäärällä koulua pidetään yllä.

Tulevaisuustyöryhmän talouden tasapainottamisohjelman yhtenä toimenpide-esityksenä on Gumeruksen yläkoulun lakkauttaminen. Alkuperäisessä keinovalikoimassa mukana oli myös Gumeruksen alakoulun lakkauttaminen. Kunnanhallitus on käynnistänyt kouluverkon

mahdollista supistamista koskevan prosessin ilmoittamalla kokouksessaan 8.4.2024 ja Siikajoen kunnan verkkosivuilla asian vireilläolosta ja kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa asiaan.

Gumeruksen koulun mahdollisen lakkauttamisen vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin, yritysvaikutuksia, vaikutuksia talouteen, vaikutuksia kuntaorganisaatioon, henkilöstövaikutuksia sekä ympäristövaikutuksia arvioidaan ennakkovaikutusten arvioinnilla, joka on lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi pykälän liitteenä. Gumeruksen koulun mahdollisella lakkauttamisella on suurimmat vaikutukset kunnan talouteen ja kylän vetovoimaan. Myös oppilaiden kannalta koulun vaihtuminen on merkittävä muutos.

Gumeruksen koulussa on lukuvuonna 2023 - 2024 alakoulussa 98 oppilasta ja yläkoulussa 67 oppilasta, ja määrä on jatkossa aleneva niin, että syksyllä 2029 oppilaita olisi alakoulussa enää 69 ja yläkoulussa 47 oppilasta. Alakoulun oppilasmäärään on laskettu mukaan myös esiopetuksessa olevat lapset. Edeltävien vuosien 2017-2022 syntyneiden määrä on ollut kylällä keskimäärin 10 syntynyttä lasta, joka ei vastaa yhden keskimääräisen luokan oppilasmäärää.

Gumeruksen koulurakennuksen koko on 1720 m², teknisen työn tila 450m², liikuntasali (Komppalinna) 501 m² sekä kotitalous- ja esiopetuksen tilat Tuulenpesän rakennuksessa. Jo nykyisellään tilaa/neliöitä oppilasta kohti on runsaasti. Tulevilla oppilasmäärillä tilojen käyttö ei ole tehokasta. Gumeruksen koulurakennus on vanhimmalta osaltaan vuodelta 1967. Gumeruksen koulu on peruskorjaustarpeessa 5-10 vuoden kuluessa. Kun Gumeruksen koulun oppilaat voidaan sijoittaa toisiin perusopetuksen kouluihin, tässä tapauksessa esityksen mukaisesti Ruukkiin, toimintaa tiivistämällä välttämään peruskorjaus- tai uudisrakennuskustannuksilta ja saadaan aikaan myös koulun toiminnasta aiheutuvien kustannusten säästöjä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaisesti Gumeruksen yläkoulun oppilaat siirtyisivät mahdollisen kouluverkkopäätöksen jälkeen Ruukin kouluun. Yhdistymisvaiheessa syksyllä 2025 Ruukin yläkoulun yhteinen oppilasmäärä olisi yhdistettynä 247 oppilasta. Heille on jo olemassa oleva koulukuljetusreitti, niin sanottu lukiobussi, mutta reitille tarvitaan lisäauto. Ruukin koulussa tarvittaisiin 12 opetusryhmää, 2 enemmän kuin lukuvuonna 2024-2025. Vuodesta 2023 Ruukin yläkoulun ryhmät vähentyvät 2025 syksyyn mennessä siis kymmeneen ryhmään, eli säästöä ehtii tapahtua jo ennen mahdollista yhdistymistä.

Vuoden alun 2023 tilanteesta säästö verrattuna 2025 syksyyn on tulevaisuusryhmän esityksessä arviolta 240 000 euron säästö. Ruukin ja Gumeruksen yläkoulujen mahdollisesti yhdistyessä 2025 Ruukkiin tarvitaan 12 opetusryhmää. Henkilöstösäästöä vuonna 2025-2026 tulisi 65 tunnin vähennyksestä tuntikehykseen 175 500 euroa, hallinnon 34 700 euroa ja 2 ohjaajan vähentymisestä 50 000 euroa. Säästö olisi siis noin 260 200 €. Gumeruksen yläkoulun aineenopettajat siirtyisivät yläkoulujen yhdistyessä Ruukin koululle, ja yläkoulun vakinaiseen henkilöstöön ei henkilöstövähennyksiä tulisi. Kuljetuskustannusten noustessa n. 50 000 euroa yläkoulujen yhdistymisestä koitua säästö olisi n. 210 000 euroa vuositasolla.

Gumeruksen alakoulun mahdollisen lakkauttamisen ja Ruukin kouluun yhdistymisen myötä toisi säästöä 6 luokanopettajan ja 2 koulunkäynninohjaajan vähentämisestä. Alakoulun oppilaiden siirtyminen Ruukin kouluun olisi mahdollista 1.8.2025, mutta mikäli Revonlahden koulun oppilaat siirtyisivät myös Ruukkiin, muutos olisi mahdollista aikaisintaan syksyllä 2028. Tällöin Ruukin alakoulussa olisi 16 ryhmää ja 285 oppilasta.

Koulujen yhdistymisen myötä henkilöstösäästöä voidaan saavuttaa nopeammin, kuin nykyisellä kouluverkon laajuudella. Tiivistetyllä kouluverkolla opetusryhmiä voidaan muodostaa optimaalisemmin. Opetuksen järjestäminen nykyistä pienemmällä kouluverkolla tarkoittaa taloudellisesti henkilöstön vähentämistä ja koulurakennuksista luopumista ja näin ollen lakkautettavan koulun tulevien investointien säästymistä. Koulukuljetukset muuttuvat yhdistymisessä, koska osa taksiajoista voidaan jättää pois ja oppilaiden kuljetuksiin voidaan käyttää nykyistä enemmän linja-autokuljetuksia. Syöttöliikennettä kouluille kuitenkin tarvittaisiin koulun yhdistymisessä Ruukin kouluun, koska koulukuljetukset lähtevät Ruukkiin, kuten nytkin Gumeruksen koululta.

Alakoulun lakkauttamisen kustannussäästö olisi 6 opettajan ja 2 ohjaajan palkkakustannusten säästymisestä koituva 380 000 euron säästö sekä ruoka- ja siivouspalveluista koituva säästö sekä kiinteistön ylläpitokustannuksista tuleva vuotuinen 200 000 euron säästö. Kuljetuskustannukset kasvaisivat kuitenkin alakoululaisten osalta laskennallisesti 71 150 euroa.

Kouluverkkovaihtoehtoisissa koulukuljetusten kustannusten muutokset kouluverkon muuttuessa ovat laskennallisia ja lopulliset kustannukset täsmentyvät palveluverkkopäätöksen selvittyä. Yleisesti ottaen kuljetuskustannusten kasvu ei kouluverkkomuutoksissa ole merkittävä saatuihin henkilöstö- ja kiinteistosäästöihin verrattuna. Gumeruksen koulun mahdollisesti yhdistyessä Ruukin kouluun koulukuljetuksiin tarvittaisiin yläkoulu- ja/tai alakoululaisia varten lisäreitti ja lisääautoja. Nykyisen kuljetuskapasiteetin riittävyys tulee tarkistaa kuljetusyritysten kanssa, jos tämä vaihtoehto tulee toteutettavaksi.

Mahdollisen koulun lakkautuspäätöksen jälkeen sivistyslautakunta päättää oppilaan lähikoulun määräytymisperusteista. Oppilaaksiottoalueet vahvistetaan erikseen tämän kouluverkkotyön mahdollisten koulujen lakkautusten jälkeen sivistyslautakunnan päätöksellä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Gumeruksen yläkoulu lakkautetaan 31.7.2025 ja Gumeruksen yläkoulun oppilaiden opetus järjestetään Ruukin koulun tiloissa 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Laura Vikiö ilmoitti esteellisyytensä (intressijäävi, lapsia Gumeruksen koulussa) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

§ 63

03.06.2024

Liitteet

- 75 Siikajoen Tulevaisuustyöryhmän esitys
76 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
77 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
78 Kuntalaiskyselyn tulokset
79 Päivitetyt painelaskelmat
80 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
81 Oppilastilasto ja ennuste 25.8.2023, kaikki koulut
82 Oppilasmäärän kehitys koko kunta
83 Oppilasmäärän kehitys Gumerus
84 Vertailu: 3 vs. 5 koulua
85 Vertailu: 1 vs. 2 yläkoulua
86 Lapsivaikutusten arviointi Gumerus
87 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
88 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
89 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
90 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
91 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
92 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
93 Kannanotto Revonlahden koulu
94 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
95 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
96 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
97 Revonlahden koulun säilyttäminen
98 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
99 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
10 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
0
10 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
1
10 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
2
10 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
3
10 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
4
10 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
5
10 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
6
10 Luohuan koulun puolesta
7
10 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
8
10 Luohuan kyläkoulu
9
11 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
0
11 Vetoomus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
1

Sivistyslautakunta

§ 63

03.06.2024

11 Vetoomus Luohuan koulun puolesta
2

Muut palveluverkkoon liittyvät muutokset

SIVLK 03.06.2024 § 64
121/12.04.00/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtäville. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan

lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Siikajoen kunnan taloutta on hoidettu jo ennen tulevaisuustyöryhmän työn käynnistymistä huolella ja ylimääräiset kustannukset on pyritty karsimaan pois. Palvelutuotanto on pyritty järjestämään tehokkaasti, joten säästöjen löytäminen ei ole helppoa. Tulevaisuustyöryhmän työ oli haastava, koska kokonaisuudessaan pyrkimyksenä oli supistaa kunnan toimintakatetta pysyvästi lähes 12 %. Osana työtä on pyritty myös tarkastelemaan kehittämistä ja mahdollisia uusia tulonlähteitä. Tulevaisuustyöryhmän työn esityksissä on yhtenä osakokonaisuutena käsitelty ”palveluverkko”, joka pitää sisällään koulujen lisäksi seuraavia esityksiä: tuntikehyksen pienentäminen, kirjastoverkko, talviliikuntapaikkojen vähentäminen ja kansalaisopiston tilat. Tulevaisuustyöryhmä ei ollut esityksessään yksimielinen, mutta keinovalikoimaan jätettiin keinot, joita ei yksimielisesti haluttu rajattavan vaihtoehtojen ulkopuolelle. Tulevaisuustyöryhmän esityksessä mahdollinen kokonaissäästö muusta palveluverkosta on 151 000 euroa.

Yhtenä keinona tulevaisuustyöryhmän valikoimassa on koulujen tuntikehyksen pienentäminen. Tätä työtä on jo tehty. Lukuvuonna 2024-2025 opetuksen tuntikehystä on pienennetty 125 tunnilla. Tämä tarkoittaa laskennallisesti 375 000 euron säästöä henkilöstökuluista lukuvuodelle 2024-2025. Koulujen oppilasmäärän pieneneminen vähentää myös opetukseen tarvittavaa tuntimäärää opetusryhmien vähentyessä. Kouluverkossa tapahtuvat muutokset, kouluverkon mahdollinen supistaminen opetusryhmiä vähentävästi, pienentävät myöskin tarvittavaa opetustuntimäärää eli tuntikehystä. Sivistyslautakunta päättää vuosittaisesta tuntikehystä sivistysjohtajan ja koulunjohtajien esityksen perusteella.

Kouluverkon mahdollinen supistuminen aiheuttaa myös lähikirjaston vähentämisen lakkautetun koulun kiinteistöstä. Tämä tarkoittaisi mahdollisesti Revonlahden ja Luohuan koulujen lakkautuessa näissä rakennuksissa olevien lähikirjastojen lakkaamista. Tästä seuraisi yhteensä arviolta 34 000 euron kokonaissäästö.

Kansalaisopiston yksityisiä vuokratiloja on pyritty vähentämään ja siirtämään opetustoimintaa kunnan omiin kiinteistöihin. Tämä tarkoittaa Saarikosken vanhan koulun ja Tuomiojan kylätalon vuokratiloista luopumista. Niistä Siikajoki-opistolla on ollut suurimmat omien kiinteistöjen ulkopuoliset kiinteistökulut. Näistä tiloista luovutaan 2024 syksyyn mennessä. Vuotuiset säästöt näistä kiinteistökuluista ovat noin 8 000 euroa.

Talviliikuntapaikoista tulevaisuusryhmän esityksessä on esitetty talviliikuntapaikkojen säilyttäminen ja kunnossapito toimivien koulujen yhteydessä, jolloin kunnossapidettyjen kaukaloiden ja jääkenttien määrää vähennettäisiin. Samoin latujen ja hiihtoreittien määrää ja kunnossapitoa vähennettäisiin. Hiihtolatuverkon ja jääkenttien kunnossapitokulut ovat huomattavat ja kasvaneet voimakkaasti viime vuosien aikana ollen vuonna 2023 yli 200 000 euroa vuositasolla vastaten suurinta osaa ulkoliikunta-alueiden kunnossapitokustannuksista. Tämä kokonaisuus

Sivistyslautakunta

§ 64

03.06.2024

tulevaisuustyöryhmän esityksessä tiivistettäisiin niin, että niistä voitaisiin vuositasolla säästää 80 000 euroa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta toteaa, että olemassa olevalla rakenteella tuntikehyksestä voidaan saada säästöjä oppilaiden edelleen vähentyessä ja tästä seuraten myös opetusryhmiä vähentämällä, joka vaikuttaa suoraan tuntikehystä vähentävästi. Suurin tehokkuus ja hyöty tuntikehyksen vähenemiseen ja opetuksessa tarvittavan rahoituksen määrään saadaan kuitenkin kouluverkkoa tiivistämällä, jolloin opetusryhmät vähenevät nykyistä kouluverkkomallia nopeammin.

Mikäli kouluverkkoratkaisuja tehdään Luohuan ja Revonlahden koulut sulkemalla, lakkautetaan kirjastoverkostosta samalla Luohuan ja Revonlahden lähikirjastot. Talviliikuntapaikkoja vähennetään tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaisesti niin, että 80 000 euron vuotuinen säästö saavutetaan. Kansalaisopiston yksityisten vuokratilojen käytöstä luovutaan kokonaan vuoden 2026 heinäkuun loppuun mennessä.

Päätös

Pekka Mällinen esitti, että Revonlahden lähikirjastoa ei tulla lopettamaan.

Aini Matinlauri kannatti Pekka Mällisen tekemää muutosehdotusta.

Pekka Mällinen veti pois muutosehdotuksen.

Tapani Yrjänä esitti, että viimeinen lause poistetaan päätösehdotuksesta.

Pekka Mällinen kannatti Tapani Yrjänän tekemää muutosehdotusta.

Lautakunta yksimielisesti hyväksyi viimeisen lauseen poistamisen päätösehdotuksesta. Lautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösehdotuksen poistettuna viimeisellä lauseella:

Sivistyslautakunta toteaa, että olemassa olevalla rakenteella tuntikehyksestä voidaan saada säästöjä oppilaiden edelleen vähentyessä ja tästä seuraten myös opetusryhmiä vähentämällä, joka vaikuttaa suoraan tuntikehystä vähentävästi. Suurin tehokkuus ja hyöty tuntikehyksen vähenemiseen ja opetuksessa tarvittavan rahoituksen määrään saadaan kuitenkin kouluverkkoa tiivistämällä, jolloin opetusryhmät vähenevät nykyistä kouluverkkomallia nopeammin.

Mikäli kouluverkkoratkaisuja tehdään Luohuan ja Revonlahden koulut sulkemalla, lakkautetaan kirjastoverkostosta samalla Luohuan ja Revonlahden lähikirjastot. Talviliikuntapaikkoja vähennetään tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaisesti niin, että 80 000 euron vuotuinen säästö saavutetaan.

Liitteet

- 11 Siikajoen tulevaisuustyöryhmän esitys
- 3
- 11 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
- 4
- 11 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
- 5

Sivistyslautakunta

§ 64

03.06.2024

- 11 Kuntalaiskyselyn tulokset
6
11 Päivitetyt painelaskelmat
7
11 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
8
11 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei
9 julkaistava
12 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
0
12 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden
1 paikallisyhdistys, ei julkaistava
12 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden
2 paikallisyhdistys
12 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
3
12 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
4
12 Kannanotto Revonlahden koulu
5
12 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
6
12 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
7
12 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
8
12 Revonlahden koulun säilyttäminen
9
13 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
0
13 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
1
13 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
2
13 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
3
13 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
4
13 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
5
13 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
6
13 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
7
13 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
8
13 Luohuan koulun puolesta
9
14 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
0
14 Luohuan kyläkoulu
1
14 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
2

Sivistyslautakunta

§ 64

03.06.2024

- 14 Vetoomus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
- 3
- 14 Vetoomus Luohuan koulun puolesta
- 4

Muutokset maksuihin ja taksoihin

SIVLK 03.06.2024 § 65
120/02.05.00.00/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimena olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuilla on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtäville. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan

lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Siikajoen kunnan taloutta on hoidettu jo ennen tulevaisuustyöryhmän työn käynnistymistä huolella ja ylimääräiset kustannukset on pyritty karsimaan pois. Palvelutuotanto on pyritty järjestämään tehokkaasti, joten säästöjen löytäminen ei ole helppoa. Tulevaisuustyöryhmän työ oli haastava, koska kokonaisuudessaan pyrkimyksenä oli supistaa kunnan toimintakatetta pysyvästi lähes 12 %. Osana työtä on pyritty myös tarkastelemaan kehittämistä ja mahdollisia uusia tulonlähteitä. Tulevaisuustyöryhmän työn esityksissä on yhtenä osakokonaisuutena käsitelty ”maksut ja taksat”, joka pitää sisällään kiinteistöveroselvityksen, venepaikat, liikuntapaikkamaksut, kansalaisopiston maksut, aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut, hulevesimaksun käyttöönoton sekä valmistavan opetuksen tulot. Tulevaisuustyöryhmä ei ollut esityksessään yksimielinen, mutta keinovalikoimaan jätettiin keinot, joita ei yksimielisesti haluttu rajattavan vaihtoehtojen ulkopuolelle. Tulevaisuustyöryhmän esityksessä mahdollinen kokonaissäästö maksuista ja taksoista on 142 615 euroa.

Sivistyslautakunnan alaisista toiminnoissa kerätään tuloina erilaisia maksuja ja käyttökorvauksia. Osaan voimme vaikuttaa, mutta joissakin maksut on säädelty lakisääteisesti. Lisätuloja on mahdollista saada taksoja korottamalla.

Valmistava opetus on loppunut maaliskuussa 2024, mutta edelliseltä varainhoitovuodelta tuloutetaan vielä valmistavan opetuksen tuloja toteutuneen opiskelijamäärän mukaisesti. Jatkossa näitä tuloja ei ole.

Kansalaisopistossa tehtiin indeksitarkistus kurssimaksuihin helmikuussa 2024. Kolmen vuoden indeksin mukainen tasokorotus tehtiin koko vuoden kurssien, lyhytkurssien ja musiikin yksilöopetuksen tuntimaksuihin. Jatkossa tarkistus tehdään vuosittain. Kurssimaksut ovat Siikajokio- opistossa olleet ympäristökuntien kansalaisopistoihin verrattuna hyvin edulliset.

Liikuntapaikkamaksuja ei ole lähiaikoina tarkistettu ja ne ovat hyvin maltillisia. On aiheellista tarkastella myös kunnan kiinteistöjen tilavuokria mm. koulujen liikuntasalien ja kuntosalien maksuja. Näihin voitaisiin tehdä taksatarkistukset.

Kunnan kouluissa järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole lakisääteisistä vaan harkinnanvaraista palvelua kunnalta. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan voivat hakea ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaat, kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea saavat oppilaat sekä Siikajoella myös esioppilaat. Aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7:n ja 17:n välisenä aikana. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kehitystä ja kasvua, edistämään hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja lisäämään osallisuutta.

Kunta vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuudesta. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Kunnalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta toiminnan järjestämiseen. Aamu-

Sivistyslautakunta

§ 65

03.06.2024

ja iltapäivätoiminnasta voisi hakea säästöä toiminta-aikaa rajaamalla ja toisaalta tuloja maksuja korottamalla. Säästöä on mahdollista hakea myös keskittämällä toimintaa tiettyihin toimipisteisiin. Näin ohjaajaresurssia säästyisi ja tulot kattaisivat paremmin nousseita kustannuksia (välipalat, henkilöstökulut, materiaalit). Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja on tarkistettu viimeksi 2019.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan periä kohtuullisia asiakasmaksuja (120-160€/kk). Siikajoen kunnassa toiminnan asiakasmaksuista päättää sivistyslautakunta. Lukuvuoden 2018-2019 alusta on luovuttu osallistumispäiviin perustuvista hinnoista. Pelkkä aamupäivätoiminta on 40 €/kk ja iltapäivätoiminta 80 €/kk ja molempiin osallistumismaksu on 120 €/kk. Laskutus varauksen mukaan.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta tarkistaa vuosittain kansalaisopiston, liikuntapaikkojen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut. Seuraava tarkistusajankohta on keväällä 2025. Liikuntasali- ja kuntosalimaksuihin sekä aamu- ja iltapäiväkerhomaksuihin voitaisiin tehdä tasokorotukset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- 14 Siikajoen tulevaisuustyöryhmän esitys
- 5
- 14 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
- 6
- 14 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
- 7
- 14 Kuntalaiskyselyn tulokset
- 8
- 14 Päivitetyt painelaskelmat
- 9
- 15 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
- 0
- 15 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
- 1
- 15 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
- 2
- 15 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
- 3
- 15 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
- 4
- 15 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
- 5
- 15 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
- 6
- 15 Kannanotto Revonlahden koulu
- 7
- 15 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
- 8
- 15 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
- 9

Sivistyslautakunta

§ 65

03.06.2024

- 16 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
0
- 16 Revonlahden koulun säilyttäminen
1
- 16 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
2
- 16 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
3
- 16 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
4
- 16 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
5
- 16 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
6
- 16 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
7
- 16 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
8
- 16 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
9
- 17 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
0
- 17 Luohuan koulun puolesta
1
- 17 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
2
- 17 Luohuan kyläkoulu
3
- 17 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
4
- 17 Vetoamus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
5
- 17 Vetoamus Luohuan koulun puolesta
6

Toimenpiteet liittyen elinvoimaan ja kehittämiseen

SIVLK 03.06.2024 § 66
95/00.01.02.00/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimna olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtäville. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan

lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Siikajoen kunnan taloutta on hoidettu jo ennen tulevaisuustyöryhmän työn käynnistymistä huolella ja ylimääräiset kustannukset on pyritty karsimaan pois. Palvelutuotanto on pyritty järjestämään tehokkaasti, joten säästöjen löytäminen ei ole helppoa. Tulevaisuustyöryhmän työ oli haastava, koska kokonaisuudessaan pyrkimyksenä oli supistaa kunnan toimintakatetta pysyvästi lähes 12 %. Osana työtä on pyritty myös tarkastelemaan kehittämistä ja mahdollisia uusia tulonlähteitä. Tulevaisuustyöryhmän työn esityksissä on yhtenä osakokonaisuutena käsitelty ”elinvoima, avustukset”, joka pitää sisällään Raahen seudun kehityksen hanketoiminnasta leikkaamisen, työllisyydenhoidon eläkeselvittelyt ja palkkatukityöllistämistä luopumisen vuoden 2025 alusta. Tulevaisuustyöryhmä ei ollut esityksessään yksimielinen, mutta keinovalikoimaan jätettiin keinot, joita ei yksimielisesti haluttu rajattavan vaihtoehtojen ulkopuolelle. Tulevaisuustyöryhmän esityksessä mahdollinen kokonaissäästö liittyen elinvoimaan ja avustuksiin on 108 000 euroa.

Palkkatukityölliset ovat olleet tärkeitä varhaiskasvatuksen henkilöstöä täydentävänä työvoimatekijänä. Heitä on vuosittain palkattu avustaviin tehtäviin. Tämä työvoima joudutaan korvaamaan jatkossa muulla tavalla, joka tulee nostamaan kunnan henkilöstökuluja. Tämä on joka tapauksessa muuttumassa oleva asia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta toteaa, että palkkatukityöllistämistä luopuminen ei tuo säästöjä, vaan nostaa henkilöstökuluja.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

- 17 Siikajoen tulevaisuustyöryhmän esitys
- 7
- 17 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
- 8
- 17 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
- 9
- 18 Kuntalaiskyselyn tulokset
- 0
- 18 Päivitetyt painelaskelmat
- 1
- 18 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
- 2
- 18 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
- 3
- 18 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
- 4
- 18 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
- 5
- 18 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
- 6

Sivistyslautakunta

§ 66

03.06.2024

- 18 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
7
- 18 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
8
- 18 Kannanotto Revonlahden koulu
9
- 19 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
0
- 19 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
1
- 19 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
2
- 19 Revonlahden koulun säilyttäminen
3
- 19 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
4
- 19 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
5
- 19 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
6
- 19 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
7
- 19 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
8
- 19 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
9
- 20 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
0
- 20 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
1
- 20 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
2
- 20 Luohuan koulun puolesta
3
- 20 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
4
- 20 Luohuan kyläkoulu
5
- 20 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
6
- 20 Vetoamus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
7
- 20 Vetoamus Luohuan koulun puolesta
8

Muut / käyttötalouden toimenpiteet

SIVLK 03.06.2024 § 67
95/00.01.02.00/2024

Valmistelija

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Valtuusto nimesi 19.10.2023 § 109 tulevaisuustyöryhmän ja käynnisti näin talouden tasapainottamisohjelman valmistelun. Kunnanhallitus on tähän mennessä käsitellyt talouden tasapainottamista 25.09.2023 § 331, 30.10.2023 § 373 ja 8.4.2024 § 129, sivistyslautakunta 8.5.2024 § 52 ja tekninen lautakunta 23.4.2024 § 38. Perusteena työlle ovat olleet mm. yleinen kustannus- ja korkotason nousu, valtionosuuksien leikkaus ja alijäämäinen talousarvio 2024 ja alijäämäiset suunnitelmavuodet 2025 - 2026. Tavoitteena oli löytää kahden miljoonan vuosittainen säästö menoja leikkaamalla ja/tai tuloja lisäämällä. Käyttötalouden kasvamisen hillitsemiseksi palvelurakennetta ja toimintatapoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Tavoitteena on, että Siikajoen kunnan palvelut ovat myös jatkossa laadukkaita ja suhteellisen kattavia, mutta tarkoituksenmukaisesti kohdennettuja sekä mitoitukseltaan oikeasuhtaisia. Tulevaisuustyöryhmän tehtävänä oli löytää taloudellisesti tehokkaita tapoja toimia ja tehdä kunnanhallitukselle konkreettiset toimenpide-esitykset tavoitteeseen pääsemiseksi. Tulevaisuustyöryhmän työtä on esitelty valtuutetuille aiemmin valtuuston kokouksessa 14.12.2023 ja valtuustoseminaarissa 21.3.2024. Tulevaisuustyöryhmän esitys liitteenä.

Tulevaisuustyöryhmän esityksen pohjalta kunnanhallitus on 8.4.2024 §130 käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn, joka ulottuu lähes koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön.

Huoltajille, oppilaille sekä kuntalaisille ja henkilöstölle suunnatut kuulemistilaisuudet on järjestetty maanantaina 15.4.2024 Luohuan koululla, tiistaina 16.4.2024 Paavolan monitoimitalolla, keskiviikkona 17.4.2024 Ruukin koululla, maanantaina 29.4.2024 Revonlahden koululla ja torstaina 2.5.2024 Siikajoenkylällä Komppalinnassa. Tilaisuuksissa on esitetty kysymyksiä ja näkemyksiä asiasta. Kooste kuulemistilaisuuksista on liitteenä. Tämän lisäksi henkilöstölle on järjestetty oma tilaisuus tulevaisuustyöryhmän työstä 4.4.2024. Lisäksi kunnanjohtajan tekemä infovideo tulevaisuustyöryhmän työstä on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalaisilla ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus esittää näkemyksensä, mielipiteensä ja kysymyksensä myös kirjallisesti vastaamalla Siikajoen kunnan verkkosivuilla 10.4. – 5.5.2024 avoimena olleeseen kyselyyn. Vastauksia kyselyyn saatiin 606 kappaletta, avoimia palautteita 272 kappaletta. Talouden tasapainottamisen työhön liittyen kunnan verkkosivuille on perustettu oma asiaan liittyvä sivu <https://siikajoki.fi/siikajoen-kunnan-talouden-tasapainottaminen>, johon tietoa on kattavasti kerätty kuntalaisten ja henkilöstön nähtäville. Asiasta on tiedotettu kunnan verkkosivun lisäksi sosiaalisen median kanavilla ja paikallislehdessä. Sivustolla on pyydetty lähettämään asiaan liittyvät kannanotot kunnanvirastolle. Kirjaamoon on saapunut ennen esityslistan

lähettämistä 15 asiaan liittyvää kannanottoa, pitäen sisällään myös kaksi nettiadressia ja henkilöstön näkemyksiä, ajatuksia ja kysymyksiä. Edellä mainittu materiaali on pykälän liitteenä.

Siikajoen kunnan taloutta on hoidettu jo ennen tulevaisuustyöryhmän työn käynnistymistä huolella ja ylimääräiset kustannukset on pyritty karsimaan pois. Palvelutuotanto on pyritty järjestämään tehokkaasti, joten säästöjen löytäminen ei ole helppoa. Tulevaisuustyöryhmän työ oli haastava, koska kokonaisuudessaan pyrkimyksenä oli supistaa kunnan toimintakatetta pysyvästi lähes 12 %. Osana työtä on pyritty myös tarkastelemaan kehittämistä ja mahdollisia uusia tulonlähteitä.

Tulevaisuustyöryhmän työn esityksissä yhtenä osakokonaisuutena on käsitelty osakokonaisuutta ”muut / käyttötalous”, joka pitää sisällään seuraavia esityksiä:

- katuvalaistuksen valaistun ajan vähentäminen
- omasta aurauksesta luopuminen, hankitaan ostopalveluna
- valtuuston, hallituksen ja lautakuntien koon pienentäminen
- korvaavan työn mallin käyttöön otto
- kotihoidontuen kuntalisästä luopuminen
- Tavon kioski – luovutaan tai annetaan kolmannen sektorin hoidettavaksi
- kansalaisopiston opetuksen tason pudottaminen vos tasolle
- yleinen henkilöstösäästötavoite
- PPE Köökille sopeutustavoite vuodelle 2025
- painatuksiin, ilmoituksiin sekä matkailuun, markkinointiin ja vapaa-ajan tapahtumiin käytettävien resurssien vähentäminen
- Raahan musiikkiopiston maksuosuuden vähentäminen
- palveluliikenteen vähentäminen / lopettaminen
- säästövapaiden vähentäminen
- henkilökunnan matkakorvaukset
- työterveyshuollon kustannusten alentaminen
- koulutukset
- rakennus- ja ympäristövalvonnan kustannusten vähentäminen
- satamien kustannusten vähentäminen
- poistuvat rakennukset – käyttötalousmenojen loppuminen (Leppis, Vaahtera)
- Ruorin muutto yrityspuiston tiloihin
- Heikinhovin myynti / poisto.

Tulevaisuustyöryhmä ei ollut esityksessään yksimielinen, mutta keinovalikoimaan jätettiin keinot, joita ei yksimielisesti haluttu rajattavan vaihtoehtojen ulkopuolelle. Tulevaisuustyöryhmän esityksessä mahdollinen kokonaissäästö muut / käyttötalous on 629 000 euroa.

Korvaavan työn mallia voidaan toteuttaa silloin kun työntekijä on sairauden vuoksi estynyt tekemään omaa työtään, mutta kykenee terveyttä tai toipumistaan vaarantamatta tekemään väliaikaisesti omaa työtä kevennettynä tai jotakin muuta työtä. Korvaavan työn tulee vastata työntekijän osaamista. Se voi toimia myös mahdollisuutena tutustua toisiin työtehtäviin. Tämä voi olla haastava toteuttaa sivistystoimessa, koska kasvatustalan työ on useimmiten lähityötä. Toisaalta sivistystoimessa on toimistotyötä, jota voidaan tehdä myös etätyönä. Tätä voidaan soveltuvin osin ottaa käyttöön, kun ohjeistus on työnantajan taholta laadittu.

Kotihoidon tuen kuntalisästä voitaisiin luopua, koska kuntalisän korvauksen euromäärä ei ole merkittävästi houkutelut lisän käyttämiseen eikä päivähoiton tarpeen vähenemiseen varhaiskasvatuksessa. Vuoden 2023 alusta tukea on käyttänyt keskimäärin 36 kotitaloutta ja tuen piirissä on ollut keskimäärin 38 alle 3-vuotiasta lasta. Kotihoidon tuen kuntalisän korvauksesta luopuminen säästäisi vuositasolla noin 42 000 euroa.

Kansalaisopiston laskennallisiin valtiosuustunteihin tehtiin valtioneuvoston toimesta vuoden 2024 alusta 13 %:n leikkaus. Tämä tarkoittaa käytännössä noin 500 valtiosuustunnin leikkausta. Kun Siikajoki-opiston toteutuneet tunnit ovat jo ennestään 20 % yli valtionosuustuntien, on suunnitelluista tunneista syytä leikata niin, että tavoitteena olisi laskea toteutuneiden tuntien ylitys 10 %:n tasolle. Tulevina vuosina 2024-2026, suunniteltujen ja toteutuneiden tuntien määrää lasketaan maltillisesti ed. tavoitetta kohti.

Yleisenä henkilöstötavoitteena sivistystoimessa on tarkastella toimenkuvia vapaa-aikapuolella ja saada sieltä toimenkuvia ja tehtäväsisältöjä yhdistelemällä synergiaetua ja henkilöstösäästöjä.

PPE-Köökin säästötavoitetta ei voida asettaa, koska se ei ole kunnan toimintaa, mutta mahdollisten koulujen lakkautumisen myötä säästöjä voi syntyä siivous- ja ruokapalveluissa.

Kunnille taiteen perusopetuksen järjestäminen on vapaaehtoista. Kuitenkin 85 prosenttia kunnista järjestää opetusta jollain tavalla. Tyypillistä on, että kunta joko itse järjestää opetusta tai ostaa oppilaspaikkoja kuntalaisilleen. Raahan musiikkiopistossa on opiskellut siikajokisia 29 vuonna 2023. Musiikkiopisto on ollut monelle perheelle tärkeä harrastamis- ja taitojen oppimispaikka myös jatko-opintoja ajatellen. Taiteen perusopetus, kuten Raahan musiikkiopistonkin opetus, on kunnalle vapaaehtoista ostopalvelua. Se ei ole kunnalle lakisääteinen palvelu. Tulevaisuusryhmän keinovalikoimassa musiikkiopiston toiminnasta on esitetty kunnan maksuosuuden vähentämistä yhteensä 20 000 eurolla kahtena seuraavana vuotena. Raahan musiikkiopiston oppilaspaikka on maksanut kunnalle vuonna 2023 noin 1600 e/oppilas. Toiminnallisesti ja opiskelijälähtöisesti ei ole järkevä tehdä liian isoja muutoksia, vaan luontaisen poistuman kautta vähentää oppilaspaikkoja esim. 3 paikan eli noin 4800 euron vuosittaisella vähennyksellä seuraavan kolmen vuoden aikana.

Nuortentalo Ruorin vuokratila on tulevaisuusryhmän keinovalikoiman säästökohteena. Tilat ovat olleet reilut käyttöasteeseen nähden. Tarve on ollut saada edullisemmat tilat. Nuorten talossa ovat liikuntatoimen, nuorisotoimen, nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön toiminnot. Nuorten talon toiminnot siirtyvät 1.6.2024 Ruukin Yrityspuistossa sijaitsevaan Palvelukeskukseen. Uuden vuokratilan myötä saavutetaan kiinteistökuluissa noin 10 000 euron vuotuinen säästö.

Sivistystoimen koulutuksista ei kannattaisi säästää, koska koulutuksista vähentäminen vähentää työntekijöiden oppimismahdollisuuksia, voi vähentää työmotivaatiota ja estää ammattitaidon kehittymistä ja osaamisen

Sivistyslautakunta

§ 67

03.06.2024

ajan tasalla pysymistä. Henkilöstön ammattitaito vaikuttaa suoraan kuntalaisten, lasten ja nuorten saamaan palvelun laatuun.

Matkakorvauksista säästäminen on jossakin määrin rajallista, koska sivistystoimessa ei koulutuksia ja kokouksia lukuunottamatta kovin paljon matkakuluja normaaliarjessa synny. Suuriin yhteiskoulutustilaisuuksiin on kuitenkin hyvä käyttää yhteiskyytejä, mikäli se on mahdollista.

Kansalaisopiston omavastuu kilometriraja kodin ja työpaikan välillä on 20 km suuntaansa, jossa poikkesimme ympäristökuntien käytännöstä. Siinä noudatimme pääsopijajärjestöjen sopimaa virka- ja työehtosopimusta. Näistä kansalaisopiston matkakuluista ei voida säästää, koska ne ovat lakisääteisiä ja virkaehtosopimuksen mukaisia, kuten muillakin kunnan työntekijöillä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta lausuu Siikajoen kunnanhallitukselle ja valtuustolle tulevaisuustyöryhmän koosteesta sopeuttamistoimenpiteiksi edellä esitetyn selostuksen mukaisesti.

Päätös

Tapani Yrjänä ilmoitti esteellisyytensä (intressijäävi, lapsia musiikkiopistossa) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana pykälän ajan toimi varapuheenjohtaja Sinikka Eirola.

Kokoustauko 17:34 - 17:45.

Sinikka Eirola esitti, että vapaa-aikapuolen henkilöstöstä ei karsita.

Pekka Mällinen esitti, että mennään tulevaisuustyöryhmän esityksen mukaan ja säästetään musiikkiopistosta 20 000 euroa seuraavan kahden vuoden aikana.

Pekka Mällinen esitti, että palveluliikenteen vähentäminen / lopettaminen leikkausta ei tehdä.

Juhani Ojanperä ja Aini Matinlauri kannattivat Pekka Mällisen tekemää muutosehdotusta, että palveluliikenteen vähentäminen / lopettaminen leikkausta ei tehdä. Lautakunta yksimielisesti hyväksyi Pekka Mällisen tekemän muutosehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kaksi muutosehdotusta, joita ei ole kannatettu, joten ne raukeavat. Lautakunnan päätökseksi on tullut päätösehdotus täydennettynä Pekka Mällisen tekemällä muutosehdotuksella että palveluliikenteen vähentäminen / lopettaminen leikkausta ei tehdä.

Liitteet

20 Siikajoen tulevaisuustyöryhmän esitys
9
21 Kuulemistilaisuuksien ehdotuksia
0

Sivistyslautakunta

§ 67

03.06.2024

- 21 Kuntalaiskyselyn tulokset, ei julkaistava
1
- 21 Kuntalaiskyselyn tulokset
2
- 21 Päivitetyt painelaskelmat
3
- 21 Ennakkovaikutusten arviointi 2024
4
- 21 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta, ei julkaistava
5
- 21 Kannanotto tulevaisuustyöryhmän mietintöön kouluasiasta
6
- 21 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys, ei julkaistava
7
- 21 Julkilausuma 9.4.2024 py vuosikokous, Keskusta Revonlahden paikallisyhdistys
8
- 21 Kannanotto talouden tasapainotukseen, Siikajoki-seura ry
9
- 22 Kannanotto Revonlahden koulu, ei julkaistava
0
- 22 Kannanotto Revonlahden koulu
1
- 22 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia, ei julkaistava
2
- 22 Gumeruksen koulun henkilökunnan ajatuksia
3
- 22 Revonlahden koulun säilyttäminen, ei julkaistava
4
- 22 Revonlahden koulun säilyttäminen
5
- 22 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024, ei julkaistava
6
- 22 Luohuan koulun puolesta 5.5.2024
7
- 22 Revonlahden koulun vanhempainyhdistyksen mielipide
8
- 22 Kannanotto, Luohuan koulun opetushenkilöstö
9
- 23 Kannanotto talouden tasapainottamiseen, ei julkaistava
0
- 23 Kannanotto talouden tasapainottamiseen
1
- 23 Talouden tasapainottaminen, kannanotto, ei julkaistava
2
- 23 Talouden tasapainottaminen, kannanotto
3
- 23 Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
4
- 23 Luohuan koulun puolesta
5
- 23 Luohuan kyläkoulu, ei julkaistava
6
- 23 Luohuan kyläkoulu
7

Sivistyslautakunta

§ 67

03.06.2024

- 23 Tulevaisuustyöryhmän ehdotuksiin pohjautuen
8
23 Vetoomus Luohuan koulun puolesta, ei julkaistava
9
24 Vetoomus Luohuan koulun puolesta
0

Sivistyslautakunta

§ 68

03.06.2024

Muut asiat

SIVLK 03.06.2024 § 68

Esittelijä Sivistysjohtaja Juha Isomaa

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 59, § 60, § 61, § 62, § 63, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta tai tehdä kunnallisvalitusta.